

Історія села Дерть

Повільно, якось ліниво несе свої води маленька, непримітна річечка Бунів. Вздовж річки, на невеликому пагорбі, розкинулось село з дивною, трохи незвичною назвою – Дерть. Та нічого дивного в цій назві немає. На місці, де нині розташоване село, колись росли величезні соснові бори. Сюди з'їжджалися люди з різних сіл дерти живицю. Від цього пішла назва села. Побудовані були невеликі смолярні. Першими поселенцями вважаються люди з Олевська та Сехів.

Село почало розвиватись після відміни кріпосного права в 1861 році.

Люди викорчувували лісові ділянки і на їх місці будували хатини. Ці хатини були розкидані по хуторах Острівок, Рамениха, Боровина.

На 1912 рік в селі Дерть нараховувалось всього 40 господарств. Це тоді, коли вже хати з хуторів було перевезено в центр села. З'явилася довга вулиця. В 1918 році село було окуповане айстро-німецькими загарбниками, потім петлюрівцями. В 1919 році в лютому місяці територію села було звільнено, а вже в вересні цього ж року знову окуповано польськими інтервентами. За Ризьким Мирним договором Рокитнівський район і с. Дерть відійшли до Польщі. Життя селян було важке. Вони страждали малоземеллям, безробіттям, національним гнобленням, українці не мали змоги навчати дітей рідної мови, співати українських пісень. Хати були низенькі, однокімнатні, підлоги не було, вікно складалося з однієї шибки, дахи були з дранки, соломи. Основним видом транспорту були воли. Ними сіяли, возили ліс. Плуги були дерев'яні, жито молотили ціпами. Вечорами при світлі каганця або лучини, пряли волоки, прядиво м'яли ногами, терли вручну, плели постолі.

У вересні 1939 року село було звільнене від польського гноблення. Став організовуватись колгосп, який називався «Червоний прапор». Нараховувалось в ньому спочатку 63 члени колгоспу. Біднішим людям потроху ставало жити краще. Але вже в липні 1941 року село окупували

німецько-фашистські загарбники. Мало було фашистів на голову бідних селян, то ще з'явилися банди німецьких прихвоснів, які залякували людей, катували, вбивали. В 1944 році 5 січня село Дерть було звільнено військами 1-го українського фронту.

За роки війни господарство було зруйноване, тому необхідно було знову створювати його. Знову збиралися до гурту воли, коні, плуги, борони, все що вціліло після війни.

Село Дерть і село Кисоричі були об'єднані в один колгосп «Берія». В 1964 році колгосп роз'єднали і в с. Дерть колгосп назвали «Маяк».

В 1950 році було знесення хуторів і село почало розбудовуватись. Транспорту на той час у колгоспі було мало. В 1965 році була придбана пересувна електростанція, яка працювала тільки вечорами.

В 1968 році село було повністю електрифіковане і підключене до державної електромережі. В 1970 році побудовано шосейну дорогу від села до райцентру Рокитне. В 1971 році збудовано і здано в експлуатацію будинок культури на 200 місць. В колгоспі збудували зерносклад, майстерню в машинно-транспортному парку, 2 тваринницьких приміщення.

В 1987, 1988 році збудовано два двопорхові будинки для спеціалістів. В 1989 році здано в експлуатацію нове приміщення дитячого садка на 40 місць. В 1991 році в селі прокладено асфальт.

В 2000 році колгосп «Маяк» було розформовано і з'явилося селянсько-фермерське господарство «Поліська нива». Зараз село переживає тяжкі часи. Безробіття в селі дається взнаки. Молодь виїжджає і село старіє. Але віряться в те, що настане час і село розквітне з новою силою і молоде покоління буде пишатися тим, коріння його походить звідси.

У колгоспі 1957 рік.

Централна вулиця

Вид на урочище Осмол

Вид Боровини

